

Verootmoediging

De Generale Synode te Zuidhorn besloot tot een periode van verootmoediging binnen de kerken over beschadigde relaties. Een viertal relaties wordt concreet genoemd: allereerst de machteloosheid om binnen de kerken een christelijke levensstijl vorm te geven, wat zich - onder meer - uit in de problematiek rond echtscheiding en hertrouwen. In de tweede plaats de verdrietige noodzaak tot het instellen van een meldpunt en klachtencommissie voor seksueel misbruik in pastorale relaties. In de derde plaats conflicten tussen gemeenten, kerkenraden en predikanten, die al vaak tot losmaking hebben geleid. En tenslotte de onvrede die in het proces van liturgische vernieuwing in de kerken en bij de leden ontstaan is. Dit tot schade aan de eerbied en de vreugde die de dienst van de Here behoren te kenmerken.

Grondhouding

De verootmoediging, waartoe de generale synode besloot de kerken op te roepen, heeft een bijzonder karakter. Op zichzelf genomen is daarmee niets mis. Zo vind je het ook in de Schrift. Een bijzondere situatie kan aanleiding geven tot een bijzondere verootmoediging. Wat niet wegneemt dat verootmoediging - als het goed is - een grondhouding is in het leven van een kind van God. Een mens moet tegenover God niet rechtop blijven staan. Integendeel. Hij moet zich steeds klein maken voor de Here. In besef van eigen afhankelijkheid. Tegelijk in besef van eigen schuld voor God. Het zal ons gebed beheersen. Wil ons gebed aange-naam voor God zijn en door Hem verhoord worden, dan zullen wij onze nood en ellende grondig moeten kennen, om ons voor het aangezicht van zijn majesteit te verootmoedigen (antw. 117 HC). Anders wordt ons bidden praat van zelfingenomen mensen, die de Here niet werkelijk nodig hebben.

Concreet

Je nood en ellende grondig besef-fen houdt ook in: die nood en ellende concreet benoemen. Wil je niet in algemene vaagheden blijven steken, dan is het goed om voor jezelf - voor zover een mens daartoe in staat is - helder te hebben wat precies jouw nood en ellende is. Wat geldt voor de verootmoediging als grondhouding, geldt uiteraard ook voor de bijzondere vorm ervan. Noem maar man en paard, waar precies onze onmacht en onze schuld zitten. En dus op welke punten je de hulp en de vergeving van de Here nodig hebt. Al betekent dat niet dat je aan de Here de weg voorschrijft, hoe Hij je helpen moet. Laat dat maar aan Hem over, in nederig vertrouwen. Ook dat is ootmoed!

Het is dan ook goed dat de generale synode vier concrete punten heeft aangewezen, waarop ons als Gereformeerde Kerken in Nederland verootmoediging past. Inderdaad, wat gaat er veel mis in allerlei relaties! Tussen mannen en vrouwen. In ambtelijke relaties. Ook in onderlinge relaties in de gemeente. Wat blijken we met elkaar vatbaar voor een proces van stille en soms heel openlijke secularisatie. Verootmoediging vraagt dan ook *zelfbeproeving* voor Gods aangezicht. Waarom krijgt de verwereldlijking zulke kansen onder ons? Here, geef ons toch inzicht waar onze zwakke plekken zitten. Blijkbaar zijn we dat zicht toch wat kwijt geraakt!

Verwijdering

De synode heeft een viertal onderwerpen genoemd, die verootmoediging noodzakelijk maken. Die concretisering is terecht. Wel vraag ik mij af, of er niet nog een aspect genoemd zou moeten worden. Als Gereformeerde Kerken in Nederland hebben wij van de Here in de loop van de geschiedenis veel ontvan-

gen. Ook in de weg van de Vrijmaking. Overzie je de geschiedenis van de Gereformeerde Kerken vanaf de Vrijmaking, dan is er veel wat reden tot dankbaarheid tegenover de Here geeft. Maar ook veel wat reden tot schaamte geeft. Hoeveel binnenkerkelijke moeiten en twisten zijn er niet geweest, die de krachten verteerd hebben. De kwestie Goossens, de kwestie Kralingen enz. Een kerkstrijd in de jaren zestig, die onvermijdelijk gestreden moest worden, waarin de Here de kerken wilde bewaren bij het eenvoudig gereformeerd zijn. Maar hoe triest dat deze strijd nodig was! En waarin - ook bij alle 'zaakgerechtigheid' - niet steeds bitterheid en hardheid van toon vermeden werden.

Nog steeds blijken we de les niet geleerd te hebben. Weer zie je onderlinge verwijdering groeien. En je krijgt een kerk met flanken die elkaar niet werkelijk meer bereiken. Dan klinken er aan de ene kant harde woorden over afdwalingen, waarbij kerkelijke vergaderingen zonder blikken of blozen verdacht worden gemaakt. Terwijl aan de andere kant - met evenveel vuur overigens - de inhoud en vormgeving van de kerkdiensten en het kerkelijk leven hevig onder kritiek worden gesteld, soms in combinatie met een minimum aan werkelijk kerkelijk denken. Een evenwichtig artikel als van ds. K. de Vries over de vraag 'Wanneer worden we weer positief over de kerk?' (DE REFORMATIE van 4 januari 2003) kan dan op gramstorige taal van links en rechts rekenen, met het NEDERLANDS DAGBLAD als podium, zodat ook menigeen buiten onze kerken ervan kan meegenieten. Dat proces van onderlinge verwijdering zag ik graag in de komende verootmoediging betrokken. Waarbij we niet met de vinger naar elkaar wijzen, maar ons *samen* voor de Here verootmoedigen. Overeenkomstig de stijl van Gods koninkrijk. Dat is de stijl van Daniël 9: Here - niet de anderen, niet zij daar, nee - *wij* hebben gezondigd.

Kroniek

H.J.C.C.J. Wilschut

Bekering

Heb ik wat de Bijbel leert over verootmoediging, goed begrepen, dan

vraagt verootmoediging tevens om bekering. Anders blijft het bij loze woorden en wordt onze verootmoediging een schijnvertoning. Bij werkelijke verslagenheid van hart voor de Here is verder gaan met wat je als schuld beleden hebt, niet mogelijk. Dan zal er ook verootmoediging naar elkaar toe moeten zijn. Eens te meer zullen we concreet moeten zijn, voordat we ons verootmoedigen. Bedoelen we wel hetzelfde, als we naar de Here toe gaan?

Verootmoediging die doorwerkt in bekering. Dan zullen we met elkaar terug naar af moeten. Om te begin-

nen door als Gereformeerde Kerken in Nederland te (blijven) staan voor de gereformeerde belijdenis en de kerkordelijke afspraken. Zonder voorbehoud, royaal en loyaal. Zonder deze basis is geen onderling vertrouwen mogelijk. Hier mag je elkaar aan houden en op aanspreken. Ook op gebrek aan kerkelijk besef bij sommigen onder ons. Maar dan zul je ook zelf dat kerkelijk besef moeten praktiseren. De wil en de inzet om de ander op de gemeenschappelijke basis vast te houden, omdat je in de kerk aan elkaar verbonden bent. Die verbondenheid gaat dan de toon bepalen. Om niet tegenover, maar naast elkaar te staan en

elkaar bij Gods waarheid te bewaren. Dan drijven we elkaar ook niet op. Niet - om maar iets te noemen - met ongezouten kritiek op liturgische vernieuwingen. Maar ook niet met oeverloze pleidooien ervoor. In Gods kerk houd je - binnen de grenzen van Gods Woord - rekening met elkaar. Daar draag je elkaar in liefde. Wat nog verder gaat dan alleen maar elkaar *verdragen*. Elkaar dragen heeft te maken met de ander werkelijk accepteren. En je voor die ander verantwoordelijk weten. Bekering begint dicht bij huis. Die begint bij jezelf. Here, help! Here, vergeef!